[1]निर्मान्-[A]न्ती-ती, मापयिष्यन्-न्ती-ती, मित्सिष्यन्-न्ती-ती ; —
— मापयमानः, मापयिष्यमाणः, — मेमीयमानः, मेमीयिष्यमाणः ;
प्रमीः-प्रम्यौ-प्रम्यः ; — — —
[2]मितम्-तः-तवान्, मापितः, मित्सितः, मेमीयितः-तवान् ;
[3]प्रमः, [4]मायः, माया-मायावी-मायिकः-मायी, [5]धान्यमायः, मापः,
मित्सुः, [6]मेम्यः ;
मातव्यम्, मापयितव्यम्, मित्सितव्यम्, मेमीयितव्यम् ;
[7]प्रनिमानीयम्-प्रणिमानीयम्, मापनीयम्, मित्सनीयम्, मेमीयनीयम् ;
[8]मेयम्, [9]माप्यम्, माप्यम्, मित्स्यम्, मेमीय्यम् ;
ईषन्मानः-दुर्मानः-सुमानः ; — —

---

1. शतरि, अदादित्वेन शपो लुकि, सवर्णदीर्घे, 'आच्छीनद्योर्नुम्' (7-1-80) इति स्त्रियां नुम्विकल्पे च **निर्मान्ती-निर्माती** इति रूपद्वयम् इति ज्ञेयम्।

2. 'यतिस्यतिमास्थाम् इत् ति किति' (7-4-40) इति क्तप्रत्यये परतः प्रकृतेः इकारः। गुणनिषेधः। एवं क्त्वाक्तिन्प्रभृतिष्वपीकारो बोध्यः।

3. '**आतश्**चोपसर्गे' (3-1-136) इति कर्तरि कप्रत्ययः। '**आतो** लोप इटि च' (6-4-64) इत्याकारलोपः।

4. 'श्याऽऽद्व्यध—' (3-1-141) इत्यादिना कर्तरि आदन्तलक्षणो णप्रत्ययः। '**आतो** युक् चिण्कृतोः' (7-3-33) इति युगागमः। स्त्रियां टापि **माया** इति सिद्ध्यति। **माया**शब्दात् मत्वर्थीये विनिप्रत्यये **मायावी** इति, व्रीह्यादित्वात् (5-2-116) इनिठन्प्रत्ययोश्च **मायी-मायिकः** इति च रूपाणि सिद्ध्यन्ति।

5. कर्मण्युपपदे कर्तरि, 'ह्वावामश्च' (3-2-2) इत्यण्प्रत्यये युगागमे च रूपमेवम्। '**आतो**ऽनुपसर्गे कः' (3-2-3) इति प्राप्तस्य कप्रत्ययस्यापवादः।

6. यङन्तात् पचाद्यचि (3-1-134), 'यङोऽचि च' (2-4-74) इति यङो लुकि ईकारे, उत्तरखण्डे यणि च रूपमेवम्।

7. 'शेषे विभाषा—' (8-4-18) इति नेर्णत्वविकल्पः। 'नेर्गदनदपतपदघु**मा** —' (8-4-17) इत्यत्र नास्य धातोर्ग्रहणम्, अपि तु माङ्मेङोरेव ग्रहणम् इति **बहवः**।

8. यति परे, 'ईद् यति' (6-4-65) इति ईकारे गुणे च रूपमेवम्।

9. माने=परिमाणेऽभिधेये '**माप्य**सान्नाप्यनिकाप्यधाप्या **मान**हविर्निवाससामिधेनीषु' (3-1-129) इत्यनेन ण्यदायादेशौ आदेः पकारश्च निपात्यन्ते।

A. 'ख्यान्त्यः कथाः प्राणमुदां पतीनां **निर्मान्त्य** इष्टानि चटून् वचत्यः।' धा. का. 2.50.